

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 " — "
Negyed évre	1 " 50 "
Egyes szám ára	6 "
Külföldre egy évre	8 " — "

Ezen lap megjelenik
hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr., s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyiltér” rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltetnek.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:

Sprencz György szerkesztő lakásán.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:

Györgyjakab Márton nyomdabérlőnél.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetmények, nyiltéri cikkek, stb. a kiadóhivatalokban fogadtatnak el.

Felhívás előfizetésre

a „Székelyföld” 1885. évi folyamára.

A „Székelyföld” című közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenként jelenlegi nagyságában 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 frt. — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre	8 frt. — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadtatnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátrálékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

Előfizetések elfogadtatnak Kézdí-Vásárhelyt a kiadó-hivatalban, Csik-Szeredán Szabó Albert könyvnyomdájában. Az előfizetési pénzek vidékről — legcélszerűbben posta-utalvánnyal — Kézdí-Vásárhelyre, lapunk kiadó-hivatalába küldendők.

Felreállítás kikerülése végett kijelentjük, hogy azoknak, kik előfizetéseikkel hátrálékban vannak, lapunkat csak azon reményben küldöttük és fogjuk talán ezután is küldeni, hogy a hátrálékot utólagosan befogadják küldeni.

A „Székelyföld” kiadó-hivatala.

A türelem vége.

Számban kised és örök harcra s küzdelemre kárhoztatott nép vagyunk. Egész életünk folyvást önvédelmi harcokban folyt le, mióta e szép hazát őseink elfoglalták.

És a küzdelemnek most sincs vége. Folytatnunk kell továbbra is azt alkotmányunkért, nemzeti létünkért, a ma-

gyar államiságért s abban a magyar nemzet vezérszerepéért.

És pedig, a mi a harcot még fájdalmasabbá és keserűbbé teszi, most nem küllenséggel, hanem belső, velünk együtt, egy föld alatt lakó, alkotmányunk jótéteményeit velünk egyaránt élvező, de hálátlan nemzetiségi töredékekkel, melyet politikai delirium-tremensben szenvedő izgatott folyvást ellenünk bujtogatnak s a magyar államiság ellen fondorkodásokra és támadásokra izgatnak.

Annyira jutottunk már, hogy vérrel szerzett legszentebb jogainkat még saját hazánkban is kétségbe merik vonni s elég vakmerők azt nyíltan is megtámadni. Visszaélnék a szó és az írás szabadságával, mit törvényeink e haza minden fia számára biztosítanak, s visszaélnék különösen azzal a példátlan smár-már a botorságig menő nagylelkűséggel, türelemmel és büns közönnyel, melylyel eddig a magyar nemzet, az észretérés reményében s a testvéries jó viszony fenntartásának kedvéért, irányukban tanusított.

Hanem türelmünk fonala immár szakadozni kezd. Nem szabad egykedvű közönnyel néznünk továbbra is az egész nyílt, kihívó leplezetlenséggel üztött fondor játékot. Az „eddig és ne tovább” pillanata elérkezett.

Meg kell kérdeznünk önmagunktól, hogy saját házunkban mi vagyunk-e az urak, s föl kell hagynunk általuk gyöngeségnek nézett s így őket még vakmerőbbé tevő eddigi türelmünkkel és elnézésünkkel.

De még most sem akarjuk a hatalom és az erő fegyvereit éreztetni velük; még

most is meg akarjuk őrizni hidegvérünket; még most is csak úgy akarunk bánni velük, mint megtévedt testvéreinkkel, kiket felvilágosítani és tévedéseik belátására s a jobb utra térésre akarunk vezérelni.

De ehhez a munkához most már komolyan hozzá kell fognunk. Tegye meg kötelességét a kormány, a társadalom s ha szükségesnek mutatkozik, a törvényhozás egyaránt.

Azonban oly provokáló és bennünket még saját szemünkben is lealacsonyító jeleneteknek és tényeknek, a minők közlebről Szeben és Naszód megyékben is előfordultak, ismétlődniök nem szabad.

Ilyeneket továbbra is tűrnünk nem lehet, ha csak az országot lángba borítani nem akarjuk.

A kormánytól erélyt kell követelnünk s a magyar nemzet érdekeinek és méltóságának megoltalmazását.

Hogy mi feladata van e küzdelemben a társadalomnak s nézetünk szerint mik a teendői, azt elmondjuk közlebről. Mert hogy eddigi tétlenségünkben nem maradhatunk, azt mindenkinek be kell látni, a ki azt akarja, hogy e vérrel szerzett szép ország továbbra is Magyarországgal és a magyar nemzeté maradjon.

Balázs Sándor.

Az erdélyrészi magyar közm. egyesület alakuló közgyűlése.

Az erdélyrészi magyar közművelődési egyesület vasárnap tartotta alakuló közgyűlését Kolozsvár városa és a vidék nagy érdeklődése mellett.

Haller Károly polgármester megnyitó beszéde után felolvastattak az alapszabályok, melyek Réthy tanfelügyelő azon módosítá-

sával fogadtattak el, hogy nemcsak a magyar ajku, hanem minden tanító az egyesületnek tagja lehessen.

Vermes Imre nagyszabasi tanár, Felméry Lajos és Hegedűs Sándor beszédei után Haller emelt szót és lelkes éljenzések közt az egyesület megalakultnak nyilvánította. A tisztikar az eddigiek személyében megalakított.

Erre Moldován Gergely tanfelügyelő az állványra lépve, lelkes szavakkal indokolta, hogy miért tartja szükségesnek a magyar közművelődési egyesületet.

Az alapító tagok neveinek felolvasásakor riadó lelkesedést és szünni nem akaró éljenzést keltett Kossuth Lajos nevének olvasása és felolvasatott az általa az elnökséghez intézett következő távirat:

„Torino, április 11. Erdély jobbkeze hazánkban. Minden talpalattnyi térről, mit itt a magyarság elveszt, hazánk ezer éves magyar állami jellegének biztonságát veszíti. Hazafiúi irányban ellen-súlyozni a magyarellenes állam-bomlasztó bujtogatást, feltartani a magyarságot, visszaszerezni az elvesztett tért, fejleszteni a magyar közművelődést: oly önvédelem, melyet minden magyarnak támogatni kellene. Levélben intézkedem, hogy alapító tagsági díj a 100 frt a közművelődési egyesületnek befizetessék. Fogadják elnézéssel a hontalan magyar állárait. Kossuth Lajos.”

Erre nagy hazánkfiainak a következő választávirat küldetett:

„Nagy hazánkfia! Az erdélyi részek összesereglett magyarsága megilletődéssel fogadta a turini excelsiort. Isten sugalta azokat a sorokat. A megemlékezés felébreszti — ha még lennének — a kishitűeket s így az erdélyrészi magyar közművelődési egyesületnek a legnagyobb alapítványt Kossuth Lajos tette. Az alakuló közgyűlésből. Haller Károly elnök.”

A gyűlés folyamán és azt megelőzőleg számos üdvözlő távirat érkezett. A háromszék-megyei tanitótanárság központi választmánya nevében Baló László elnök küldött üdvözlő táviratot.

A „Székelyföld” tárczája.

Születésem napján.

Motto: „Amor incipit ab ego.”

Vivat mundus! . . . Kalendárjoadta!
„Vasas Péter” . . . Születésem napja!
Tinta s békanyál hát félre mostan!
Hé fiu! bort az üvegbe gyorsan!

Piros bort! mitől kedv-hajnal támad,
Mitől a bú holdja holtra sáppad;
Piros bort, mint a szeretőm ajka!
S részegítő, miként a esők rajta!

Ide remény, vak cigány barátom!
Azt mondom, hogy ember légy a gáton;
Szűk kamrájából szívemnek bújj ki
S amugy istenigazában húzd ki!

Tudod, mi az: istenigazába?!
Hogy hurod csengő-bongó dalára
Fönn az égen szivárvány támadjon
S a földön virágerdő fakadjon;

Forrjon föl szivben a vérnek árja
S csontban a velő, mint izzó láva;

Olvadozzon a bérc szikla-keble
S szent Dávid hárfáját tegye szegre!

Te meg igyál, a mig beleszedülsz, —
Hiszen ugyis hosszú utra készülsz —
Egy barátom a széles világon:
Vigasztalan, gyászos ifjuságom!

Addsa kezéd . . . Nézz jól a szemembe . . .
Borulj rá még egyszer keblemre . . .
Ajkad fájón édes bucsu-csókja
Lelkemhez lesz éltemen át forrva.

Mert bármily sokat veszítsek benned,
Jóságodból velem lesz helyetted
A költészet, a szív égi álma,
A léleknek örök ifjusága!

Biró Pál.

Az ég gépezete.

(VIII-ik séta a világok kertjében.)*

Tempora mutantur et nos mutamur in illis.
(Az idők változnak s velők az emberek né-

*) A „Gözkorszak” című VII-ik séta hatodik há-szában (20. szám) lényeges sajtóhiba fordul elő; 5660 millió köbm. helyett 2660 millió köbm. olvasandó.

zetei is.) Sokáig kellett az embereknek előbb göröngyös, azután kövezett utakon járni, míg a mindent átalakító vasutak aerája beköszöntött. Hasonlóképen sokáig kellett az elhunyt századok népeinek Ptolemaeus ferde tanával tépelődni, míg Copernicus rendszerének biborhajuala az éj sötétéből földerengett. Felemelő rágonolni: hova változtak azóta a nézetek és minő mértetben fog még egyszer annyi idő alatt a mostani ismeretek szemhatára kibővílni! Hol van az az idő, mikor a föld képezte a világ központját, mikor körülre forgott az egész mindenség? Mekkora degradációt szenvedett büszke lakóival együtt! Be kellett állania közlegénynek a bolygók sorába, s ma már csak harmadik kocszi azon sok száz millió mértföldre nyúló hosszú vonatban, melyet a Nap mint valami óriási mozdony vonszol mérhetlen világutján. Meglepő jelenet a kúrubok magaslataból szemlélni a Napot, miként száguld tova, hosszú porázra eresztve, az ő bolygók, holdak- és üstökösökből álló roppant kíséretével, mint egy végtelen karaván, a Herkules csillagzata felé, hogy megtegye 9 mföld

másodpercenkénti sebességgel 16 millió év-nél tovább tartó körutját a centrális göczpont körül, mely a Fias nevű csoport közepén. Aleyone harmadrétegű csillagban, vagy valahol annak körében honol.

Honnan tudhatni ezt? — kérdi magában a nyájas olvasó. Felelet: az állócsillagok saját mozgásából, a mivel egyesek úgy, mint kettősek és többesek, mindnyájan kivétel nélkül bírnak. De honnan jöhetnek ezen mozgások? talán a legközelebbi csillagokból? Ezekről nem jöhetnek, mert a mi Napunk például a hozzá legközelebb álló (61. számú Hattyu és a Centauri) csillagoknak saját mozgását még egy ezred részben sem okozhatja. Miben tehát keressük az okot? talán egy közös centrális testben? Ezt már keresték, és Kant a Siriusban, Lambert az Orion ködfoltjában, Boguslawky a Déli-Hal fősillagában, Argelander pedig a Perseusban vélték azt feltalálhatni; de hasztalanul, mert egy olyan iszonyatos testet, mely az összes állócsillagokat, beleértve a tejút-rendszerben levőket is, nagyságban felülmúlja, úgy, mint saját Napunk az ő

Az alapító tagok neveinek felolvasásánál a gyűlés minden névénél éljenzésben tört ki. Gyarmathy Miklós Kolozsváry alispánja egymaga 20 alapító tagot jelentett be 100—100 frt alapítvánnyal.

A közgyűlést dr. Haller elnök a következő beszéddel zárta be:

„Mélyen tisztelt nagygyűlés! Azt hiszem, e lélekemelő hangulatnak leginkább megfelelnek ama rövid zárszavak:

Éljen a haza!”

Ezzel a gyűlés hosszantartó élénk éljenzés közben szétoszlott.

A vigadó nagytérmet a legintelligensebb közönség zsúfolásig megtöltötte.

Ugy a gyűlés higgadt menete, mint a megjelentek nagy száma biztos kilátást nyújt arra nézve, hogy az erdélyi magyar közmívelődési egyesület nemcsak élni, hanem virágozni is fog.

Csikmegye közigazgatási bizottságának folyó évi április hó tartott gyűlése.

Elnök Mikó Bálint főispán ur ömlesztősége a gyűlést 10 órakor megnyitván, az alispáni jelentést — ennek távollétében — megyei főjegyző Madár Imre a következőkben terjesztette elő.

Iktatóra adatott összesen 616 ügydarab, ellátott 567 és április hóra átjött 59 drb.

Másodfokú ellátás alá tartozó rendőri ügydarab beérkezett 8, ellátott 6, függőben maradt 2 drb. Fegyelmi ügy folyamatban volt három tisztviselő ellen. Tüzeset történt Csik-Szeredában március hó 20-án, miről a kárfelelő még bejárta nem lett.

Marhalevél-írlap kiadott 5200 darab 5 kros és 700 darab 3 kros.

Külföldi utlevélért kérelmezett 1119 egyén. Tizenöt napos utlevél adatott 12 egyénnek.

Fegyver-szabadalom 3 egyénnek.

Ezek után jelenti, hogy március hó 2-től 23-ig terjedő időközben a főszorosás Csikmegye területén befejeztetett, és pedig a múlt évihez képest jó eredménnyel. Mig ugyanis a múlt 1884-ik évben egyedül a győ-szt-miklósi szolgabírói járás szolgáltatotta ki a kellő hadjuttalékot, s e miatt az idei főszorosásra a 4-ik korosztály is felhívta volt, addig 1885-ben a megye minden sorozó járása, nemcsak a hadjuttalékot adta ki, hanem a múlt évi nagy hátralékot is fedezte, sőt a honvédséghez is szolgáltatott embereket, a nélkül, hogy a felhívta volt 4-ik korosztály előállított volna.

Közegészségre vonatkozó jelentését főorvos Dr. Molnár József február és március haváról együttesen a következőkben terjesztette elő:

bolygóit, vagy Jupiter az ő holdjait, föltételezni nem lehet, azért egy ilyen tulnyomó nagysága és súlyu központi tömegre sehol nem is találtak.

Hanem a csillagászok mégis mindent kísérlelnek; addig [változtatják] alaptételeiket, míg hajtott eredményhez jutnak. Belátván azt, hogy a csillagászat mai előhaladt állásának az említett föltételek egyike sem felel meg, egy harmadikhoz fordultak. E szerint az állócsillagok egységes rendszerben mozognak egy olyan pont körül, amelyben azok tömegösszege csupán hatályilag (virtualiter) egyesül. Mindenütt, hol a nehézkedési törvény uralkodik, kell lenni egy súlypontnak, álljon benne bár egy nagy, vagy kicsiny, vagy éppen semmi tömeg. Maedler, kitűnő csillagász, 9 évi igen terjedelmes munkálata folytán, miközben különösen a Nap és tejút mozgási irányával s ez utóbbinak fényével behatóan foglalkozott, e virtualis súlypontot a Fias csoportjába helyezi, melyet dinamikus csoportnak tekint, miben Bessel 53 csillagot észlelt, de talán van benne tizszer annyi is; köztük az optikai központot a legfényesebb csillag, a Cygnus képezi, s vele egyez legszorosabban a mozgási irány; e mellett olyképp veszi ki magát, mintha mozdulatlanul egy helyben állna és egy egész században 4³/4 másodpercig tevő igen csekély látszólagos mozgása csak a mi napunk látszólagos mozgását tükrözné vissza.

A megyei közegészségi állapot február és március havában nem volt kedvezőtlenebb a január havinál, mert ámbár a ronszoló toroklob ismét kezdett mutatkozni, mégis más betegülések ha fordultak is elő, nem igen voltak veszélyes lefolyásuak. A ronszoló toroklob járványosan K.-Altiz, Impér, Gyó-Alfalu, Ujfalu és Ditró községekben lépett fel, hol összesen 77 betegülési eset fordult elő, melyek közül gyógyulással végződött 17, elhalt 49, s így ápolás alatt maradt 1. A két hónap alatt ezenkívül a hurutos légző-és emésztőszervi bajok voltak túlsúlyal.

A cs.-szeredai kórházban február havában ápolott 38, ezek közül meggyógyult 25, elhalt 1, további gyógykezelés alatt maradt 12. Március havában ápolott 52, ezek közül meggyógyult 45, s maradt ápolás alatt 13. Említésre méltó egy fejsze élével a koponya csontot is keresztül vágott seb, mely 12 cm. hosszú és 1 1/2 cm. széles, s melyen keresztül az agy lüktetése észlelhető volt, a balvégtagok szőlőhüdek lettek, a szélhűdés lassanként elmúlt, s a csont-seb is kezd szemesedés által ki-egyenlítődni, a beteg a körülményekhez mérten tűrhető állapotban van, s reményleni lehet, hogy életben fog maradni.

Böjthy Endre árvaszéki elnök a múlt havi árva-ügyek forgalmáról jelenti, hogy beérkezett összesen 472, ebből ellátott 468, ellátatlan maradt 4; gyámi számadás beadatott 46, gyámság alá került 47, gyám nevezetett 17, hivatalból felszabadított 21, saját kérésére pedig 18. Pénztári forgalma volt, és pedig bevétel 1953 frt 88 kr, kiadás 1914 frt 74 kr, s így maradt a hó végén 39 frt 18 kr, mely tőkésített.

Pál István kir. adófelügyelő jelentése szerint adófizetési halasztás a múlt hóban nem engedélyeztetett, ideiglenes házádo-mentesség 3 adózónak adatott és pedig 1-nek 8, kettőnek 10 évi időtartamra.

Az adófizetési eredmény múlt hó végén volt az 1884. év végével maradt hátralék 4861 frt 33 kr, az előírásnak 1-ső évnegyedi esedékes része teszen 64965 frt 60 kr, ehez utólag előíratott 849 frt 65 1/2 kr, összesen 70676 frt 58 1/2 kr; ebből március hóban töröltetett 791 frt 75 kr, maradt helyesbített tartozás 69884 frt 83 1/2 kr; erre március hó végéig fizetett 49749 frt 67 kr, maradt hátralék 20090 frt 16 1/2 kr.

A múlt év ezen időszakában volt a befizetés 51928 frt 59 1/2 kr, s így a folyó évben 2133 frt 92 1/2 krral kedvezőtlenebb az eredmény.

Hadmentességi díjakban 1884. év végével maradt hátralék 1878 frt 42 kr, 1885. év folytán kirovatott 33 frt, összesen 1911 frt 42 kr, ebből a múlt hó végéig töröltetett

Minthogy egy egész kör 1.296.000 másodperciből áll s ebben a 4³/4-et 272.842-szer találjuk meg, kijön ugyanennyi század, azaz kerekben 27 millió év a nap körfutási idejéül. A Nap mozgási sebességét szorosan meghatározni még nem sikerült; különböző számítási módok különféle eredményekre vezettek. Maedler kombinációi szerint 6 mf-det tenne a másodpercenkénti sebesség, mig Bessel azt 9 1/2 mf-re teszi. Az előbbi, vagyis a 6 mf-det véve számítási alapul, esik a körütra 5100 billió mf. s annak félátmérőjére 810 billió mf., mit a fényugár ávi sebességével (azaz 13 billió mf.-del) elosztva, kijön 623 fényév a Fias csoport távolságaként. Jelen közlemény írója e számítás Maedler fennebbi adatai alapján ejtette meg, nevezett csillagász mégis átlag csak 500 fényévet mond; ugyanennyi áll II-ik sáfánkban is; ellenmondásról azért nincs szó, hisz az egész csak kombináció. Molnár „Népszerű Csillagászat” című könyvében 715 fényév olvasható. Mig a Nap mozgási sebességének meghatározására vezető módot meg nem találják, biztos számításról szó sem lehet. — Ez volna eddigelé a legnagyobb ellipszis, mit hozzávetőleges számítás szerint egy égi test befut. Huszonhét millió évig tartó kújút, 3600-szoros vasuti sebességgel! S ezt földünk együtt teszi meg a Nappal. Hány geologiai korszak mulik el ez alatt, — ki tudna erre feleletet adni? Mi ehézképest

540 frt 43 kr, maradt helyesbített tartozás 1370 frt 99 kr, fizetett erre 608 frt 50 kr, maradt hátralék 762 frt 49 kr.

Szőcs Márton kir. ügyész-jelentése szerint a törvényszéki fogház személy-forgalma volt 86, 72 férfi, 14 nő, elítéltetett ebből 50 férfi, 10 nő, büntetésidejét kitöltötte 27, maradt 33. Vizsgálat alatt volt 26, szabad lábra helyeztetett 12, maradt 14. Betegségi eset volt 4, haláleset 1. Létszám a hó végén 47.

Bűneset a hó folyamán feljelentett 42, és pedig idegen vagyron rongálásért 1, hamis okirat készítésért 1, lopásért 12, mérgezésért 1, tűzvész-o kozásért 3, ember ölésért 4, magánlak-megsértésért 1, rablásért 3, hatóság elleni erőszakért 3, súlyos testi sértésért 3, rágalmazásért 3, öncsonkításért 1, hűtlen kezelésért 1, hivatali hatalommal való visszaélésért 1, magzat-elhajtasért 1 és személyes szabadság sértésért 2 egyén.

(Folyt. köv.)

Az orsz. kiállítás csoportjai és kitüntetései.

Az országos kiállítás minden ízében e hó 8-ikán vette kezdetét az általános installáció, t. i. a kiállított tárgyaknak csoportok szerint való beosztása és rendeltetésük helyére felállítás. Az ebbeli munkálatok oly gyorsan haladnak előre, hogy kétségünk sem lehet az iránt, miszerint a megnyitás határidejére legfőbb részeiben teljesen elkészült műként fog a kiállítás előttünk állani.

Az országos kiállításra elfogadott bejelentések száma április hó 1-jén 8.500-at tett, a mi a turini országos kiállítást kivéve, az utolsó évtizedben Európában tartott általános kiállítások között, legalább a kiállítók számát tekintve, első helyre állítja kiállításunkat. Az összes bejelentések közül Horvát-Szlavonországra esik 1445, Budapestre 1296. Csoportok szerint a bejelentések következőleg oszlanak meg: mezőgazdaság és mezőgazdasági-oktatás 1084 (köztük 185 külföldi), kertészet és szőlőszet 83, állati termények 229, erdészet, erdészeti-oktatás és vadászat 249, vas- és fém-ipar 328, fa-ipar 228, bőr-ipar 210, papíros-ipar 78, fonó- és szövő-ipar 357, ruhászati-ipar 785, bútort- és dekoratív-lakberendezés 256, arany-és ezüstműves-cikkek, díszmű-ipar és apró-árak 142, sokszorosító eszközök, műszerek 61, építési ipar 203, járművek 146, gép-ipar 228, közlekedésügy 26, hajózás és tengerészet 13, honvédelmi felszerelések 21, egészségügy 218, házi-par 1029, iparoktatás 106, nevelés és közoktatás 318; összesen 8.373. Ezenkívül a III. pótkiállítás, a kisipari mun-

kagépek és szabadalmazott találmányok nemzetközi kiállítására érkezett 197 bejelentés

E számban azonban nincsenek még befoglalva az időleges kiállítások kiállítóit. A mennyiben a kiállításról — különböző akadályoknál fogva — több bejelentett és elfogadott kiállító el is maradna, mégis minden körülmények között igen tekintélyes marad a kiállítók száma.

Az időleges kiállítások megállapított sorozata a következő:

A) Kertészeti kiállítások.

Első tavaszi virág-, gyümölcs- és zöldség-kiállítás (május hó 10—20-ig).

Második tavaszi virág-, gyümölcs- és zöldség-kiállítás (június hó 10—20-ig)

Nyári virág-, gyümölcs- és zöldség-kiállítás (augusztus hó 15—25-ig).

Őszi virág-, gyümölcs- és zöldség-kiállítás (október hó 1—15-ig).

B) Tejgazdasági termékek kiállítása.

Tejgazdasági termékek kiállítása (szeptember hó 10—20-ig).

C) Élő állatok kiállítása.

a) Baromfi-, tengeri nyul- és b) eb-kiállítás (május hó 5—10-ig).

Hízott szarvasmarha- és juh-kiállítás (május hó 17—24-ig).

Tenyészjuh-kiállítás (május hó 20—30-ig).

Élő méhek kiállítása (augusztus hó 20—30-ig).

Tenyészsertés-kiállítás (szeptember hó 1—8-ig).

Hízott sertés kiállítás (szeptember hó 1—18-ig).

Tenyész-szarvasmarha kiállítás (szeptember hó 1—10-ig).

Ló-kiállítás (október hó 5—10-ig).

D) Iparossegédek és tanoncok munkakiállítása.

Munka-kiállítás (július hó 1-től augusztus hó 10-ig).

A kiállított tárgyak megbirálása, a kitüntetések és díjak odaítélése képezi a jury feladatát. A jury egy általános és négy külön juryból áll, ez utóbbiak a képzőművészeti csoport, az állat-kiállítások, a tejgazdasági termékek és a kertészet kiállításaira alkotattak, mig az általános jury a kiállítás valamennyi többi csoportjára kiterjedő hatáskörrel ruházott fel, kivéve a műipari régiségeket (I. pótkiállítás) és a külföldi gépek és szabadalmazott tárgyak (III. pótkiállítás) csoportját, melyek teljesen versenyen kívül helyeztettek.

A jury által megítélhető kitüntetések megállapítása annak szem előtt tartásával történt, hogy a bírálat ne csak igazságos, de hasznos is legyen és valamint visszaélések,

versumot kell képzelni, sőt inkább sok ezer, hozzá hasonló állócsillag-rendszer van; a mienk csak egyes sziget a megmérhetlen világűr oceanjában. Még mindig nem dönthető el észleletek által a kérdés, vajjon egyáltalán van-e határa a teremtesnek; hiszen még arra sem lehet feleletet adni, vajjon a fényugár képes-e minden, még oly nagy távolból is nekünk hirt hozni.

Van elég kérdés a jövő századok számára fenntartva, de azok megoldása joggal várható, mert az ember legnemesebb hivatása az, hogy az égbe nézzen. Nincs is magasztosabb benyomás annál, mit a csillagos ég szerkezete az ember lelkére teszen, s valóban nehéz volna eldönteni, mi bálumlatra méltóbb: a határtalan csillagtenger, vagy az emberi szellem, mely annak törvényeit ki-kémlelni és az örök rendet a látszólagos rendtelenségben megtalálni képes. Épen azért gyermekies az attól való félelem, mintha egy mélyebb bepillantás a Mindenhatóság ama nagy műhelyeibe a vallásos érzelmet veszélyeztethetné; ellenkezőleg nincs egyetlen más szemléleti tárgy e világban, mi a lelket inkább felemelné, nemesítené, szóval nagyobb mértékű áhitatra gerjeszthetné.

(Folytatása következik.)

Radányi József.

ugy kicsinyes vetélkedéseknek is lehetöleg eleje vétessék. E czélból csupán egy általános kitüntetés, a nagy bronzérem állapított meg, mely „Érdem jelöl" felirattal van ellátva, az érdem mellett azonban oklevelek adatnak ki, melyekben a kitüntetett tárgy kiváló érdemei részletesen felsorolhatók, az időleges kiállításoknál ezenfelül még kiadatok nagy oklevelek.

A nagy bronz-érem kivül csupán 100 drb. nagy diszoklevél adatik ki oly kiállítók részére, kiknek tárgyai nemcsak kiváló figyelmet érdemelnek, de nemzetgazdasági vagy hasonló országos érdekű jelentőséget mutatnak fel.

A buzgó munkálkodás és bár nem önálló, de figyelmet érdemlő tevékenység jutalmazására a kiállító által bejelentett közreműködők részére közreműködői érme adatnak ki, melyek szintén az érdemet feltüntetö oklevéllel láttatnak el.

A székely művelödési és közgazdasági egyesület

központi választmányára Hajós János elnöklete alatt közelebb tartott ülésében örömmel értesült arról, hogy nagym. és főtiszt. Lönhart Ferencz erdélyi röm. kath. püspök ur is 100 ft lefizetése mellett az egyesület alapító tagjai közé lépett, mely ténye ö Nagyméltóságának egy meleg hangú irattal üdvözöltetett.

Ugyanezen ülésben bejelentetett az is, hogy a székelyház, melyet az egyesület a budapesti általános kiállításra készítettett, már megérkezett Marosvásárhelyről, hol annak kifaragását és összeállítását gr. Lázár Jenö, mint a székely-egyesület kiállítási bizottságának tagja s tiszteletbeli elnöke, saját közvetlen felügyelete alatt volt szives eszközölni.

Ezen épület egy a rendes mérték szerint készült székely lakház, melynek elől és oldalt tornácza, középen pitvara s két szobája és egy kamarája van. Egyik szobája tisztán kiállítási helyiség lesz, ösi székely háztartáshoz tartozó tárgyakkal felszerelve, egy székely férfi és nő által vezetve. A másik Demeter József kereskedőnek engedte át, hogy abban az egyesület kiállítási bizottságának ellenörzése mellett tisztán székelyföldi háziipar-cikkeket (szött, fonott, agyag, fafaragásati stb. tárgyakat) áruljon, a mi által egyfelöl alkalom nyújtatik, hogy az egyszerű, de gyakorlatias és jó minőségű mellett mégis aránylag olcsó székely hazai iparcikkek szélesebb körben elterjedve, a nagy-közönség előtt ismeretesebbekké váljanak, másfelöl pedig az ily iparcikkek készítésével foglalkozók is ez alkalommal képzelményeikből nagyobb mennyiséget értékesíthetnek a nevezett kereskedő útján, kinek a tárgyak beszerzése körül, a minisztérium engedélyével, Binder Lajos erdélyi ipari felügyelő is segíteni sziveskedik.

Az egyesület által — a székelyföldi általános érdekek előmozdítása czéljából hozott fentebbi jelentékeny áldozaton kívül — közelebből még segély adatott az udvarhely megyei háziipar-regyesület által fentartott székely-kereszturi szövö iskolának 100 ft, s egy a múlt évben hozott határozat szerint a szudvarhelyi főreáliskolának 1886-ik évtől kezdve évenkénti 100—100 ftot szavazott meg s a csikmegyei háziipar-bizottságnak is 100 ftot bocsátott rendelkezésére, nem is említve a kisebb-nagyobb (20—100 ft) összeggel segélyezett székelyföldi tanulókat.

o.

A hársfák alatt.

— Naplóból. —

(Berlini képek. Első benyomások. Repülő vasut. Vendéglőben. A berlini rendör, mint ezermester. Olasz képár.)

Ha egy idegen Berlinbe jö, ki még valamely nagyobb északnémetországi várost nem ismer, önkénytelenül meglepi bizonyos szokatlan érzés, mert a nagy tömeg féktelen ide-oda hullámozása s az embereknek rövid és nyers feleleteik, melyeket még oly bizalmas és barátságos kérdéseire is nyer, meggyözik hamar affölö, hogy a berliniek emberek ugyan, hanem minden szív és érzés nél-

küli emberek. S ha aztán még az illetö a német nyelvben csak kevéssé jártas vagy talán teljesen járatlan, ki csak rövid ideig akar Berlinben tartózkodni s ezen idő alatt a berlini életet és állapotokat megismeri akarja, bizonyosan így fog legelső alkalommal is nyilatkozni: mégis csak hideg emberek ezek a berliniek! Az ember aztán hajlandó a főváros után megítélni az egész országot, a mint hogy valóban a főváros az ország szíve, s egy ilyen ítéletet nem lehet sem elhamarkodottnak, sem teljesen felületesnek mondanunk.

Nemhogy a csak Berlinen át utazó, de még a hosszabb ideig itt tartózkodó is alig talál néha-néha valami elevenséget, olyant, mint a milyent francziának vagy magyaroknak szoktunk nevezni. Berlinről sok jót lehet írni a komoly vizsgálódás szemüvegén keresztül, hanem ha valaki mint levelezö, érdekest s bár némileg mulattató dolgot akar írni, pennája hamar felmondja a szolgálatot. Az ember hónapokig olvassa az újságokat elejétöl végig, jár sétálni, ténfereg utcákon, közhegyeken, eljár a Vereinkba, — nem lát egyebet egy sereg pofánál, s a szokásos köszöntéseknél (Mojen — jó reggelt, Mahlzeit — jó étvágyat, 'N Abend — Schlafen Sie wohl) alig hall egyebet.

Hanem hát kezdjük elől a dolgot s próbáljuk meg mégis, vajjon nem sikerülne-e a varjúkárogást — fülemile-csattogásnak hallani? Folytatom naplómát ott, a hol uti naplómát megszakítottam.

Elsö, a mi a Berlinbe érkezönek figyelmét magára vonja, az, hogy a mint a gözös a városhoz érkezik, a gözös szépen madárrá változott s a — levegőben repül tova és így nem kénytelen a város végén — mint a sátoros cigányok — tanyát ütni, hanem az emeletes házak mellett vagy felett szépen a város közepéig szállítja az utazót. Ez a coffeekre nézve is nagy Isten áldása, mert legalább épen marad a — fülök. Ez a nagyszerü vasutépítkezés páratlan a maga nemében, s mint építészeti remek, méltán dicsőíri építő művészeit. Átszeli a várost kelet-nyugati irányban egészen. Daczára, hogy a vonat nagy sebességgel halad tova, mégis igen szép panorama terül az érkező elé. Itt beláthatlan hosszú utcák, ott hatalmas paloták, a gözös alatt a tolongó népsokaság, nagyszerü hidak az egyes keresztutczák vagy a Spree felett; gyakran az ember olyan közel halad el a házak mellett, hogy a coupe ablakából kitekintve, szépen beláthat ezek ablakain. Több indóházon halad a vonat keresztül s így „dus választékban“ van alkalom adva a leszállásra. A ki nincs tájékozva, úgy jár természetesen a sok állomással, mint az egykori ember a szilvával. Ez sem jó, ez sem jó, itt sem szállok le, ott sem, míg végre aztán az utolsóhoz ér, melynél tovább nem szól a jegye; akkor aztán a konduktor kérésre fogja a dolgot, ha talán méltóztatna leszállani. Vagy ha ekkor sem tágit: segít a dolgon s — kiveti. Német udvariasság. Hozott Isten! Fogadj Isten!

Nagyon kell vigyázni az idegennek, melyik vendéglőben szálljon meg, mert az u. n. Bauernfängerei — mely különben minden nagy városban divatozik — itt Berlinben egészen a szélsőségig tulhajtott. Az idegennek, ki lassan az utcákon keresztül vezetek, egyszer csak valami kártyát nyom a markába egy veres sapkás Dienstmann. Kiváncsian nézi az illetö: „Feinstes Restaurant, ff. Weine, echte Biere, grösste Sehenswürdigkeit der Residenz“; ilyen s hasonló franczia, angol, német nyelven nyomott hirdetések által hamar megfogják az utazót s épen ezen vendéglők a legdrágábbak rendesen.

Övakodjék azonban általán mindenütt egy idegen, ki a német nyelvet csak „töri“, a kellelrel vagy bárkivel is hangosan beszélni, mert hanem biztos lehet benne, hogy czéltáblája lesz a tisztelt jelenlevők élceinek. Ebböl egészen sportot üznek úgy szólva a berliniek. Még az irodalomban is külön neve van a német kedélyességnek: „Berliner Witz.“

Hanem aztán hogy beszélnek ök! Ninos egyetlen grammatikai szabály, melynek nyelvök meghódolna. A haza szála feláll minden becsléletes embernek, a ki beszélni hallja öket. Még leginkább lehet az utczai embe-

rek között a rendörökkel értekezni. Ezek már annyi idegennel közlekedtek életökben, hogy szintugy az illetönek tagjáratásából megértik, mit akar. S minthogy épen a berlini rendörökröl vala szó, nem is megyek addig tovább, míg holmi apróságot el nem beszélök ezekről, mint a kik igen nagy szerepet játszanak Berlin életében.

Valóban nem csekély az, a mit mai napság a rendöröktöl követelnek itt a székvárosban s jó adag türelem és kitartás kívántatik arra, hogy minden kívánságnak megfelelhessenek. A ki a főváros utczai életét csak egy napig szemlélte, körülbelöl fogalmat alkothatott magának a berlini rendörök sokoldalú tevékenységéről. Ök a város szemei. (De azért világért sem — szemefényei.) A közlekedés az utcákon örösi. A rendörnek kötelessége ügyelni, nehogy két tengely összekadjon, vagy ha ez épen megtörtént, jóvá tenni. Ha a flakkeres kocsis erősen megcsapkodja ártatlan lovát: a rendörnek, mint az „állatvédö egyesület“ köteles és hivatalos tagjának, az „üldözött állat“ segélyére kell sietni, s ha egyebet nem tehet, legalább az irgalmatlan állatkinzó számát be kell jelentse a legközelebbi rendörségnek. Legtöbb baja van természetesen a „csirkefogók“-kal. Anyai a haszontalan, tekergö, semmirekellö naplopó Berlin utczáin, a kik minden kereset és kenyér nélkül kóvályognak ide-oda, hngy talán Konstantinápolyban sincs annyi kutya, vagy az iskolai ágyakban annyi — poloska. Ezeket féken tartani, hogy ne marjanak, mint a kutya, ne csipjenek, mint a poloska, bizony nagy erő és nagy ügyesség kívántatik. Az ilyen „Zuchtauscandidat“-féle kópékkal azonban hamar elbánnak. Dutiya vele!

Majd egy negyedik emeletü ablakból „segítség“ kiáltás hívja fel az utczá sarkán álló rendör figyelmét. Rohan fel az emeletre, három-négy lépcsöt lépve egyszerre. Az ajtó zárva. „A törvény nevében!“ Ha ez sem segít, keres más utat a bejuthatásra. Egy kegyetlen férj ártatlan nejét kell hogy itt a jó rendör „a törvény oltalma alá“ vegye.

Naponkint lehet látni, hogy itt-ott egy-egy kis gyermek eltévedett s nem találja a haza vezető utat. Ki segít itt? Senki más, mint a rendör, ez a kegyes nővér, karddall, sisakkal, hegyes bajusszal, az eltévedett gyermek ápoló — anyja. Ölébe veszi s szépen haza viszi. És ez a rendörnek — kötelessége.

Az „Unter den Linden“-en naponkénti látvány, hogy a császár végig koczikázik ott. „Jön a császár!“ hallszik ilyenkor aztán végig az utcán. A népség, ha másképp nem, négykézláb szalad, hogy lássa a császárt. Van elég, ki talán már századszor látja épen, de azért siet, hogy lássa még. Itt van aztán a rendörnek dolga. Sokszor kicsibe mulik, hogy nem „a rendör holttestén keresztül“ nézik meg a császárt.

Legnagyobb tekintélynek örvendő természetesen a lovas rendör, miután ez mindig másodmagával jár.

Hagyjuk ezt a képet, siessünk más után. „Császárt, koronaörököst ... vegyenek!“ hallszik a legközelebbi utcában élénk. Egy délvidéki barna egyén, a ki különben a gipszporral meglehetősen puderezett, árulja portékáit; fején hordozza a császár mellszobrát, Amort jobb, Bismarckot balkezében, Schillert és Göthe-t Venus és Hermes mellett a kosárban. Ugy látszik, a „Schäft“ nem nagyon kedvezö. Taliányország pedig messze van. Már pedig a német nem igen ad ki pénzt — potyára.

Hanem hát „több nap, mint kolbász“. Hagyjunk más alkalomra is még. A viszontlátásig!

Berlin, 1885. ápril.

Csekme Ferencz.

Színészet.

Homokay László szintársulata a mult szombaton kezd meg működését Szigeti József a „Csókon szerzett völgyény“ címü énekes bohózatával. Közönség gyéren jelentkezett, de a jelenvoltak elég élvezetet találhattak a csinos, összevágó előadásban. A babér ezen este a Szilágyi Etelkát, ki sokféle metamorfózisban csinos, diskrét játékaival, kedves dalaival rohamosan meghódítja a közönséget. Szilágyi Etelka egy üde, kedves szín-

padi jelenség, mely első pillanatra rokonszenvet ébreszt. Csinos alakja, megnyerö arca, csengö hangja, melynek egy kis selypítés pikáns érdeket kölcsönöz, mind oly előnyös tulajdonok, melyek a szép tehetségre valló játékkal a kiválóbb vidéki népszínmű-énekesnők sorába emelik. A közönség isokszor megtapsolta és kihívta a bájos színésznöt. Hótai, a társulat derék kómikusa, egészséges, jóízü humorával általános tetszésben részesült. Völgyi találó vonásokban állítá élénk Csontai rokonszenves alakját. Gondos játékaival teljesen kiérdemelte a közönség tetszését. Gerö és Mezei a mai előadáson szintén tehetséges színészeknek mutatták be magukat. A közönség jó benyomással hagyta el a színházat.

Vasárnap Almási „Töt leány“ címü népszínműve adatott közönszámú közönség előtt. Szilágyi Etelka, mint töt leány, ismét kedves és szeretetreméltó volt. Az első dalnál hibásan intonált, mi miatt egy kis disharmonia keletkezett az ének és zenekar között, hanem későbbi, igazán mély érzéssel előadott dalai feledteték e kis hibát. Györfyné, a minden rendü, rangu és koru kardos menyecske hatalmas képviselője, oly ügyesen és találó vonásokkal állítá élénk a harcziás, mindenható Örzse asszonyt, oly szakavatottsággal és szaporasággal kezelte nyelvét, a nők eme hatalmas fegyverét, a mi teljesen indokolta a ház népének nagy félelmét. Még mi magunk is, mint jámbor természetü legény emberek, felsö tisztelettel szemléltük a harcziás amazont. Általában Györfyné szerepében rutinirt színésznőnek mutatta be magát. Hilley (Bandi) hatalmasan megküzdött hangja fogyatékoságával, azonban az igyekezeten kívül énekében semmi más dicsérendő nem találtunk. Játéka eléggé élénk és hatásos. Gerö Gyarmathi uram szerepében kitünően játszott. Egy pár jelenetben hatalmas komikum nyilvánult játékában. Hótai, az ember- és állatorvosok jókedvü alakítója, ma is köztetszettel találkozott. Egy kis tulzástól nem ment a játéka, de általában róla csak dicséretet mondhatunk. Homokayné jól játszott.

Kedden Berczik Árpád „Nézd meg az anyját s vedd el a leányt“ címü vígjátéka került színre csekély közönséggel. A mai előadás is teljesen sikerültnek mondható. A főszemélyek: Györfyné (Viskiné), Gerö (Viski), Völgyi (Téssi Tamás) pompásan sikerült alakjai körül igen ügyesen csoportosultak a mellékszereplők s így az összenyomulás kellemesnek mondható. Fehér az első felvonásban igen rokonszenves alakban mutatá be Szerédit, azonban szerepe később ellapult, szintelenné vált. Több gond és tanulmány a játékban s több nyugalom a gestálásban, s előnyös tulajdonai mellett jó színész lehet. Szilágyi Etelka szeretetreméltó játékaival jelentőséget tudott kölcsönözni csekély szerepének. Homokayné (Edith) nagy igyekezettel iparkodott szerepét kiaknázni. Egy néhány jelenete jól is sikerült, de a siker teljesnek egyáltalán nem mondható. Hiányzik játékában az élet melege s hiányzik a beszéd kelleme, melylyel a díkczióknak eröt és jelentőséget adhatna. A rutin kétségtelenül látszik játékán s némely szerepkörben hatással mozoghat, de fiatal leányok szerepére nem alkalmas. Hilley jól játszott.

Az elmúlt három előadás végeredményeit összevonva, bátran elmondhatjuk, hogy Homokay szintársulataval többet kaptunk, mint a mennyit reméltünk. Ugy a darabok helyes megválasztása, mint az egyes előadások kekededsége, végül a társulat nyilvánosan felismerhetö buzgalma és igyekezete elismerést érdemelnek. A lefolyt három előadás után ítélve, melegen ajánljuk a társulatot a közönség pártfogásába.

o.

Elölleges színi jelentés.

Van szerencsém Kézdi-Vásárhely városa n. é. mupártoló közönségének tisztelettel tudomására hozni, hogy a részemre a városi hatóság által már régebben kiadott engedély folytán folyó évi május hó első felében előadásaim sorozatát megkezdem.

Ismerve Kézdi-Vásárhely városa művelt és mupártoló közönségének igényeit, társulatomat, mely 28 tagból áll, akként szervezem, hogy az ne csak Kézdi-Vásárhely t. cz. közönségének igényeit legyen képes kielégi-

teni, hanem később az őszi hónapokban Nagy-Szeben város színpadán — mire nézve a hatósági engedély már kezében van, s hol a múlt évben is morális sikerrel működtem — határozott sikerrel legyen képes megállni.

Műsorozatom — reflectálva a budapesti nemzeti és népszínházak műsorozatára — a hazai és világirodalom legkitűnőbb és legújabb termékeiből akként leendő összeállításra, hogy a n. é. közönség műténye mind újdon-ságok, mind azoknak szabatos, összevágó előadásbani színrehozatalatekinetében lelki-ismeretesen kielégíthetők.

Bátor vagyok a n. é. közönség becses figyel-mét a következő újdonságokra előzetesen is felhívni: „Az arany ember“, „Szerelem har-cza“, „Egy nő története“, „Drama a tenger fenekén“, „Nóra“, „Könyvtárnok“, „Dalár-tünnepély viszontagságai“, „Nézd meg az anyját“, „Nőemantipatio“, „Csicsóné“, „Csó-kon szerzett völegény“, „Arany kakas“, „Árendás zsidó“, „Isten keze“, „Vadgalamb“, „Buzavirág“.

Magamat és társulatomat a n. é. közönség-nek már többször élvezett kegyébe ajánlva és becses pártfogásukat előre is kikérve, maradtam

hónfui üdvözlettel
alázatos szolgáljuk
Váradi Ferencz,
színiigazgató.

Különfélék.

— Az új parlórvény alapján Kézdi-Vásár-hely városrészéről megválasztott iparhatóság-bizottsági tagok folyó hó 12-én gyűlést tart-ván, megválasztottak: az ipariskola ellenör-zésére: Török Bálint, Köllönte Mózes, Jan-csó Mózes szeszgyáros és Kupán József ka-lapos; az iparajstromokat ellenörzők: Ba-ka Dániel, Kovács János, Csutak László, Nagy Ferencz és Sáska Antal; a műhelyek megsejmlélésére: Szöcs Mihály timár, Sükös Károly, Szász Károly, Rácz András, Mátis János, Csicsár József, Kovács Lajos, Kovács János cipész; a gyárak vizsgálására: Turó-czi Mózes, Landt József, Zimmermann János.

— Tárlati hír. A kézdivásárhelyi oltár-egylet által rendezett tárlat a múlt vasárnap megnyílt s azóta folytonosan tömeges látogatásnak örvend. A sok érdekes egyházi öltönyök, diszitmények között osztatlan figye-lemben részesül az oltár-egylet nagydíemű elnöknője Szentkereszty Stephanie bárónő által készített két olajfestmény. Az egyik Murillo Madonnáját, a másik meg a Megvál-tót ábrázolja pompás kivitelben. E két mű-vészi festményre felhívjuk a közönség figyel-mét. A tárlat csütörtökön fog bezáratni s ad-ig naponként délelőtt és délután a közönség 10 kr belépődíj mellett megtekintheti.

— Hymen. Fancsi Géza színész és Szat-mári Zsuzsánna színésznő folyó hó 12-én tartották meg esküvőjüket Csik-Szeredában. — Edelstein Hermann és Finkelstein Regina folyó hó 16-án d. u. 3 órakor tartják esküvő-jüket a sepsiszentgyörgyi izr. hitközség tem-plomában. — Sok szerencsét kívánunk mind-két párnak.

— Kutba esett Kézdi-Vásárhelyt egy Ko-vács Ferencz nevű mesterlegény a múlt va-sárnap éjjel. A legény, állítása szerint, a ve-der után nyulva, fövel bukott be s mégis talpra esett. A víz szerencsére csak álláig ért s így segélyért kiabálhatott. A véletlenül arra járó esendő őrző, figyelmessé tétet-vén a kiáltások által, segélyére sietett. Kőte-leket eresztettek a meglehetősen mély kutba s rövid idő alatt sikerült a szegény holtra fá-zott embert kihuzni. Egy néhány fejseben kívül, melyet esésközben kapott s a kegyet-len hideg fürdön kívül, mely körülbelül egy félórát tartott, egyéb baja nem történt. A Rudolf kórházba szállíttatván, ott már telje-sen veszélyen kívül van.

— A három szék megyei tanítótestület központi választmányának folyó évi április 11-én tar-tott gyűléséről szóló tudósítás tárgyhalmaz miatt a jövő számra maradt.

Hary Géza csikszeredai jöhrü divatkeres-kedőnek mai számunkban közzé tett hirdet-ményére felhívjuk a n. é. közönség figyel-mét s mint szolid, megbízható kereskedőt, szívesen ajánljuk a vásárlóknak.

Szerkesztői izenet.

Öltödének. A háromszék megyei tanítótestület munkásságát és egyetértését, valamint egyik tani-

tói körnek indolenciáját tárgyzó cikkét lapunk közlebbi számában fogjuk hozni. Munkatársi aján-latát elfogadjuk és mindig szívesen látjuk. Üdvözlét!

Felelős szerkesztők:

Ifj. Dobay János. Sprencz György.

Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

Sz. 5623. tkvi.

1884.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré tes-zi, hogy Kocsis Gábor márkosfalvi la-kos végrehajtónak Forró Albert má-tisfalvi lakos végrehajtást szenvedett elleni 4000 frt töke követelés és járú-lékai iránti végrehajtási ügyében a k-vásárhelyi kir. törvényszék területén lévő, Mátisfalva községben fekvő, a má-tisfalvi 38. sz. tkben 84. 85. hr. sz. alatti 835 frt 50 kr, 200. hr. sz. alatti 506 ft, 239. hr. sz. 96 frt, 365. hr. sz. 49 frt 50 kr, 394. hr. sz. 225 frt 50 kr, 440. hr. sz. 94 frt 50 kr, 471. 471. hr. sz. 675 frt, 633 hr. sz. 84 frt 50 kr és 721—726. hr. sz. 211 frt 50 kr becsértékű in-gatlanokra az árverést a fennebbi meg-állapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1885. évi április hó 24-ik napján dél-előtti 9 órakor Mátisfalva községben a községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát te-lekkönyvi testenkint készpénzben, vagy az 1881. 60. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfo-lyammal számított és az 1881. évi no-venber hó 1-én 33/3. sz. a. kelt igaz-ságyminiszteri rendelet 8. §-ában ki-jelölt óvadékképes értékpapírban a ki-küldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-sa értelmében a bánat-pénznek a bíróságnál előleges elhelye-zéséről kiállított szabályszerű elismer-vényt átszolgáltatni.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság üléséből 1884. évi december hó 17-ik napján.

HIRDETMEY.

A csikszeredai takarékpénztár-rész-vénytársaság által újabban kibocsátott 1000 darab részvényből csak 33 darab maradvány meg, ezeket nem lehetett részvény-arányban felosztani, miért az igazgatóság a megmaradt részvények elhelyezése iránt legjobb belátása sze-rint intézkedett.

Miről a t. részvényesek a f. évi már-czius hó 22-én tartott közgyűlésen fel-vett jegyzőkönyv 5-ik pontja értelmében ezennel értesítettnek.

A csikszeredai takarékpénztár-rész-vénytársaság igazgatóságának 1885. április hó 11-én tartott gyűléséből.

Dr. Fejér Antal, Lázár Domokos,
titkár. elnök.

Kiknsz. 61—1885.

Árverési hirdetmény.

Alólirt kir. jb. végrehajtó ezennel közhírré teszi:

1. A bpesti V-ik ker. kir. jbiróságnak 15945. sz. a. bpesti Schlesinger és Sil-berkraus ker. czégnek 239 frt 29 kr töke;

2. a bécsi ker. tszéknek 37486. sz. a. bécsi Steiner Móríc s tár. ker. czégnek 32 frt 72 kr töke;

3. a bécsi ker. tszéknek 38168. sz. a. bécsi Tiebieg János ker. czégnek 49 frt 79 kr töke;

4. a bécsi ker. tszéknek 11534. sz. a. bécsi Pfof ker. czégnek 80 frt 20 kr töke s jár. iránt, egytttesen kielégítési;

5. a csikszeredai kir. tszéknek 1112. sz. a. csikszeredai Sándor Gergelynek 780 frt töke s jár. iránt felülfoglaltatott biztosításilag;

6. a brassói kir. tszéknek 1282. sz. a. brassói Feldmann D. H. ker. czégnek 207 frt 39 kr töke s jár. iránt kielégíté-sileg;

7. a brassói kir. tszéknek 1532. sz. a. brassói Jekelius Károlynak 59 frt 30 kr töke s jár. iránt biztosításilag;

8. a brassói kir. tszéknek 1587. sz. a. brassói Jekelius Károlynak 158 frt 30 kr töke s jár. iránt biztosításilag cs.-szt-mártoni Szvoboda Jakab utódai ellen

felülfoglalt és 526 frt 8 krra becsült bolti árucikkek el fognak adatni, mi-nek határidőül 1885. április 25. napjá-nak d. e. 8 órája a csikszeredai pi-aczra tüzetik ki, mely árverésre vevők oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy azon ingóságok a polg. tkv. szerint szük-ség esetén becsáron alól is el fognak adatni azonnali készpénz fizetés melle.

Igénylők pedig figyelmeztetnek, hogy jogaikat alólirt bir. végrehajtónál az ár-verés kezdetéig szabályszerűen érvénye-sítsék, mert később igényeik figyelembe nem vehetők.

Kelt Csik-Szt-Mártonon, 1885. április 11-én.

Bocskor László,
b. végrehajtó,

Mindenféle ruha-diszek.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, mi-szerint a tavaszi évadra általam személyesen Bécsben vásárolt, s a legutolsó divat szerinti áruim megérkeztek, nevezetesen:

sima és virágos mosó és gyapju ruha-kelmék, fe-kete ternók és kasmirok, porköpenyek, mantillok, dísz- és reggeli kalapok, napernyők, fehérneműk, ruha-diszneműk, bőr- és brunell sétaczipők nagyok és gyermekek részére, női és gyermek-haris-nyák. Férfi-ruhaszövetek, séta- és utazó-kalapok, ingek, gallérok, manchetek, harisnyák és nyak-kendők; továbbá butor-szövetek, paplan, mátrác, több fajta szőnyegek. Len- és gyapott-vásznak.

Végül megemlítem még, miszerint üzletem ré-szére jó férfi- és nőszabót tartok.

A n. é. közönség becses látogatását kérve, ma-radok

tisztelettel
HARY GÉZA.

Disz-kalapok és kalap-diszek.

Öltönytözetek

esakis tartós juhgyapjuból közép-termetű férfiak számára.

3.10 méter	4 frt 96 krért	jó	juhgyapjuból,
egy	8 frt — krért	jobb	„
	10 frt — krért	finom	„
öltönyre	12 frt 40 krért	egész finom	„

Utazó-plaidek (nagy kendők) darabonként 4 frttól 5, 8, 12 frtig. Ki-váló finom öltönyöket, nadrágokat, felöltőket, kabát- és esőköpeny-szöve-teket, katona-posztót, abaposztót, egyenruha-posztót, kammgarn, cheviot, trico, női és teke-asztali, peruvien, dosking szöveteket ajánl

Alapított STIKAROFKY JÁNOS 1866-ban.
gyári raktára BRÜNNBEN.

Minták bérmentve küldetnek; a szabómester uraknak minta-kártyák bér-mentlenül; postai utánvét mellett küldemények 10 frton felül bérmen-tesen.

Allandó posztó-raktárom van, mely több értéket képvisel 150,000 frtnál o. é., és így önként érthető, hogy nagy üzletemben sok 1—5 méter hosszú maradvány van s kénytelen vagyok az efféle maradványokat nagyon leszállított előállítási áron elpazarolni. Minden ér-telmes ember be kell hogy lássa, miszerint ily rövid maradványokból minták nem küldhetők; mert néhány száz minta-megrendelés folytán az efféle végekből semmi sem maradna, és így valóságos csalás, midőn némely posztós-cég maradvány-mintákat hirdet, mert ilyen esetek-ben a minta-levágások egész végekből és nem maradványokból történnek, s az ilyen eljárások céljai könnyen is érthetők.

Nem teiszó maradványok felcserélteknek, vagy a pénz vissza-adatik.

Levelek elfogadtatnak magyar, német, cseh, lengyel, olasz és francia nyelven.

11—20